

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3588/2022
11.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог А.Д. за железнички превоз путника „Србија Воз“ Београд, чији је пуномоћник Ђурђија Васовић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4378/21 од 29.10.2021. године, у седници одржаној дана 11.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4378/21 од 29.10.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 3324/18 од 02.06.2021. године у ставу првом, другом и петом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу плати износ 103.323,55 динара на име трошкова ревизијског поступка у року од 8 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3324/18 од 02.06.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада у периоду од 01.11.2015. године до 28.02.2018. године, исплати укупан износ од 283.224,66 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од доспелости па до исплате, како је ближе наведено у овом ставу. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.11.2015. године до 28.02.2018. године исплати укупан износ од 109.864,17 динара, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од доспелости па до исплате, а ближе наведено у овом ставу. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да на име накнаде трошкова за исхрану у току рада у периоду од 01.11.2015. године до 28.02.2018. године тужиоцу солидарно исплате укупан износ од 169.934,80 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од доспелости па до исплате како је ближе наведено у овом ставу. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.11.2015. године до 28.02.2018. године

тужиоцу солидарно исплати укупан износ од 82.398,12 динара, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од доспелости па до исплате како је ближе наведено у овом ставу. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 141.905,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршност па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4378/21 од 29.10.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом и петом изреке и одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.11.2015. године до 28.02.2018. године, исплати укупан износ од 283.224,66 динара и то појединачне месечне износе, са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког па до исплате, као и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.11.2015. године до 28.02.2018. године, исплати укупан износ од 109.864,17 динара, за сваки месец и то појединачне месечне износе са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког до исплате, као и за трошкове парничног поступка у износу од 141.905,00 динара, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 18.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршност па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11...18/20) и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу на неодређено време код туженог. У утуженом периоду тужени није исплаћивао тужиоцу накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, нити је у обрачуну зарада посебно исказивао износе исплаћене запослене по овом основу. Анексом уговора о раду за тужиоца нису посебно утврђени износи за топли оброк и регрес већ је наведено да запослени има право на друга примања по основу радног односа, у складу са колективним уговором „Железнице Србије“. Висина накнаде трошкова исхране у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, за период од 01.11.2015. године до 28.02.2018. године, утврђен је из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду исплати износе ближе одређене у побијаном делу пресуде са припадајућом каматом. Међутим, другостепеном одлуком преиначена је првостепена пресуда и тужбени захтев одбијен уз закључак другостепеног суда да је тужилац, у складу са одредбом члана 105. у вези члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду, право на накнаду трошкова по основу регреса за

коришћење годишњег одмора и за исхрану у току рада остварио у складу са општим актом и уговором о раду, те да су у конкретном случају ове накнаде исплаћене тужиоцу у оквиру вредности радног часа, на основу чега налази да је тужени испунио своју обавезу у погледу исплате тражених накнада.

Врховни суд је нашао да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.61/05, који се примењује од 01.01.2006. године), предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 18. тачка 1, 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Дакле, почев од 01.01.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлог obroка.

Одредбом члана 57. став 1. Колективног уговора „Железнице Србије“ ад („Службени гласник РС“ бр.4/2015), прописано је да вредност једног радног часа за обрачун и исплату зараде утврђује се у складу са законом и другим актима, а ставом 2. истог члана прописано је да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност накнаде за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час.

По оцени Врховног суда првостепени суд основно закључује да конкретизација овог права из наведене одредбе Колективног уговора, која је идентична и у Анексу Колективног уговора („Службени гласник РС“ бр. 4/06) није извршена и не може се утврдити да је тужиоцу зарада увећана након извршене измене колективног уговора по основу ових трошкова. Тужени није доставио доказ да је тужиоцу обрачунао и исплаћивао увећану зараду по овом основу. Притом, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена једнако за све запослене, а то значи да уколико би се прихватило становиште другостепеног суда да је вредност ових трошкова урачунат у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и не би било правилно.

Имајући у виду изнето, Врховни суд налази да је првостепеном пресудом правилно усвојен тужбени захтев тужиоца након што је првостепени суд, уз правилну примену материјалног права, утврдио да тужилац има право на накнаду трошкова за исхрану и регрес, да колективним уговором туженог, као ни другим општим актом у спорном периоду висина ових накнада није утврђена, нити је плаћена запосленима, што чини основаним тужбени захтев којим тужилац потражује досуђене износе на име накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, чија висина је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака, према параметрима из ранијих колективних уговора, којим је регулисана висина и начин обрачуна тражених накнада.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу члана 153. и 154. ЗПП, припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су досуђени у висини од 103.323,55 динара и који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 18.000,00 динара, у складу са Тарифним бројем 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр.121/12, 99/20 и 37/21), 35.323,55 динара на име таксе на ревизију и 50.000,00 динара на име таксе на одлуку по ревизији, применом Тарифног броја 1. тачка 5. и Тарифног броја 2. тачка 11. Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ бр.28/94...95/18).

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић